

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *m. gy.*
Cím: *A pesti front*

Forrás: *Világ.*
Bp. 1917. IX. 26.

(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Burgonya	1 mm.	46	50—60
Hagyma	1 "	120	190—200
Tengeri	1 "	40.30	80—300
Zab	1 "	44	250—300
Buza	1 "	48—50	80—120
Csiriszt	1 "	30	110
Bab	1 "	lefoglalva	100—160
Árpa	1 "	46	200—300
Szén	1 "	8.50	16—30

Ezek a „rendes“ árak. Vannak azonban egyéb esetek is. A *cukorkaggyárosok* például, akik a dragée-ért ma kilónként már 60 koronát kérnek, 10—12 koronát is adnak egy kiló fehércukorért. Fatermelő vidékeken, ahol a szállításhoz sok ló kell, 350—400 koronát is fizetnek egy métermázsa zabért. Ezeken a vidékeken például 5—6-szoros áron vásárolnak egy lovat, ha az nem is kell, de kikötik, hogy a lovat teherkocsiban kell szállítani. és abba kell elrejtteni a külön megvásárolt és elrejtett zabot. A tengerin tudunk egy esetet, ahol 40 korona 30 fillér helyett *négyszáz koronát* fizetett a vevő. A Garay-téren néhány nap előtt egész nyilvánosan 100 koronát fizettek egy métermázsa burgonyáért. Ugyanott tea-tőzsde és kávé-tőzsde is van. Teáért, ha valamivel jobb minőségű, 200—240 koronát is adnak, kávéért 80—90 koronát. Igen sok kávé van még elrejtve, most kutat utána a katonai rendőrségnek egy külön csoportja.

Külön fejezet, hogy miképp játszik ki az eladók a törvényt, hogy ne büntethessék őket a maximális ár túllépése miatt. E téren

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1917"

Személy

A pesti front

Rendeletek, amelyek vannak és még sincsenek

(A *Világ* tudósítójától.) Maximált ár van, de maximált áru nincs. Ha a fogyasztásra vagy elhasználásra kerülő árutömegek óriási kvantumánál eltekintünk attól a csekély százaléktól, amely hatósági közvetítés révén kerül a nagyközönséghez, akkor joggal mondhatjuk, hogy maximált áron már nem vásárolhat a pesti front harcosa. Rendelet után rendelet jött, törvény után törvény, büntetés után büntetés, mind hiába. Akár Pestre, akár a vidékre tekintünk, virágzó üzlet a lánc-kereskedelem: a titkos ügynök erszénye elnyelt rendeletet, törvényt, fizetelt büntetést, mert mögötte áll az a láthatatlan kéz, mely minden áron minden árut megvásárol. Ma már bárminő maximálás ellenére — nincs árhatár — és tehetetlenül nézzük a pusztítást, amit a fogyasztási cikkeknek a nagyközönségtől való elvonása okoz.

Szakemberektől kaptuk az alábbi képet a tobzódó uzsoráról, mely a maximált árucikkeket kikezdté:

Áru		Maximált ár Mit fizetnek érte?	
		K	K
Szalonna	1 kg.	9.40	22—28
Zsir	1 "	9.40	26—30
Elő sertés	1 "	6.40	13
Cukor	1 "	1.56	4—6

a trükkök árucikkek és vidékek szerint változnak. Rendszerint egyáltalán nem adnak számlát a vevőnek, vagy ha az kap számlát, azon természetesen csak a rendes maximális ár szerepel, a különbözetet eltüntetik. Vidéken a paraszt nagyon ügyel. Ha idegen ember jön hozzá, eleinte nem is tárgyal, de a bugyelláris láttára megolvad a szíve. Kimegy a szobából, ahol tárgyalnak és letéti a különbözet az asztalra. Azután visszajön és kiküldi a vevőt. Zsebre vágja az ezreket, — senki nem látta, hogy magához vette volna —, behívja a vevőt és megköti az üzletet — maximális áron.

Rendkívül sokat ártott e téren a visszavont és újból fölállított Mezőssy-féle *termésrayonirozás*. A rayonirozás megszüntetése temérdek visszaélésre adott alkalmat, mert a bizományosok, hogy egymást tullicitálják, legtöbbször átengedik a nekik járó *jutalékjelét* és kiderült egyebekben is, hogy rayonirozás nélkül nem tartották be az ármaximálást. Elősegítette ezt az is, — ez már nem tartozik Mezőssy számlájára — hogy a hatóságok és a vidéki lakosság egész évre beszerezhető

szükségeit és ők maguk sem tartják be a legmagasabb árt.

Szinte trivális, hogy ezen visszaélésel dacára követelni kell a maximálást, ahol az nincs meg, mert enélkül a lánckereskedelem révén elképzelhetetlen árakat kell a nyersanyagért fizetni. Csak egyetlenegy szakmát vegyünk, a *textil-szakmát*, mert itt igazán testünkön érezzük az árdrágítók tobzódását. Itt ez a táblázat mutatja a nyersanyagok árának mai állását.

Áru	Háboru előtti ár korona	Mai ár korona
1 orsó cérna	—,66	11—12
Krton 1 méter	—,40	16
Siffon egy méter	—,60	14—16
Pamutáru egy méter	—,40	8—10
Rumburgi vászon 1 méter	1.—	24—25
Zefir egy méter	—,60—,70	20—22
Flanell egy méter	—,60	20—24
Szövet egy méter	2.—3.—	60—65
Munkásöltöny	3.—4.—	50
Egyszerű kész öltöny	14.—	150—160
Jobb kész öltöny	20.—	200—250
Uri öltöny	130.—	600—700
Rövid kész télikabát	16.—17.—	130—140
Uri télikabát	180.—210.—	1000—1100

Kel maximálás, ott, ahol nincs, ahol pedig megvan, ott utat-módot kell találni, tüzzel-vassal, hogy betartsák, mert van valami, ami a legmagasabbra szökött és az egyeilen, amit maximálni nem lehet: a nyomor.

(m. gy.)